Koronan vaikutukset työelämäyhteistyölle

22.5.2020

Tekniikan ammattikorkeakoulutuksessa on eri tavoin pyritty säilyttämään työelämäyhteistyö paikallisten yritysten kanssa. Olemme saaneet huomata kuluneen kevään aikana, miten paljon voi tavallinen arki muuttua yhden pienen koronaviruksen seurauksena. Koulutuksessa siirryttiin etäopetukseen ja kaikki sovitut kokoontumiset peruttiin kokoontumisrajoitusten johdosta. Myös tavanomainen yhteistyö koulutuksenjärjestäjän ja paikallisen elinkeinoelämän kanssa ajautui uudenlaiseen tilanteeseen.

Olemme pysyneet niin sanotusti omalla tontilla eli työmaavierailut ja yrityskäynnit on peruttu. Myös tavanomainen luokassa tapahtuva opetus on siirtynyt verkkoon eri tavoin järjestetyksi etäopetukseksi. Nämä muutokset ovat tapahtuneet hyvin nopeasti ilman kunnollista varautumista etäopetukseen. Opettajilla on ollut vaihtelevat valmiudet etäopetuksen järjestämiseen. Opetusjärjestelyiden muuttuessa koulutuksen järjestäjä on tarjonnut apua erilaisiin digitaalisiin palveluihin. Elämme aikaa mistä on vaikea sanoa, millainen on uusi normaalimme opetuksessa. Kaiken tämän keskellä yritämme saattaa lukuvuoden päätökseen ja miettiä sopivia käytäntöjä tulevalle lukukaudelle.

Tarve uusille työelämäyhteistyön käytännöille

Opetuksen järjestäminen jatkossa tässä muuttuneessa yhteiskunnassa vaatii myös uusia käytäntöjä työelämäyhteistyölle. Mikäli kokoontumisrajoitukset jatkuvat syksyllä voimme olla tilanteessa, että emme pääse vierailemaan esimerkiksi rakennusalan opiskelijoiden kanssa paikallisilla rakennustyömailla. Rakennustyömailla ei ole samanlaisia valmiuksia suojautumisessa viruksia vastaan kuin tiloissa missä on kaikki tilat ja tekniikka käytössä.

Joudumme pohtimaan voisiko työmaavierailun toteuttaa esimerkiksi osittain etänä? Tällainen osittain etänä tapahtuva työmaavierailu voisi olla esimerkiksi yhden henkilön kierros kypäräkameralla varustettuna. Työmaakierroksen aikana kuvattu video voisi olla myöhemmin osana opetuksessa käytettävää kurssimateriaalia. Näin myös opiskelijat voisivat osallistua työmaavierailulle, vaikka ryhmäkoko olisi hyvinkin suuri. Tällaisen virtuaalisen työmaavierailun myötä myös työturvallisuus parantuisi opiskelijoiden osalta, kun mahdollinen loukkaantumisen riski jäisi pois. Virtuaalisesti tapahtuva opetus ei kuitenkaan vastaa kaikilta osin paikan päällä tapahtuvaa oppimista. Myös erilaiset havainnot ja kommunikointi elinkeinoelämän edustajien kanssa jää vähäiseksi tai kokonaan pois. Muutoksen tuomista hyvistä ja huonoista vaikutuksista huolimatta meidän tulee kehittää koulutusta niin, että saisimme tuotua parhaalla mahdollisella tavalla elinkeinoelämän haasteet mukaan koulutukseen.

Virtuaaliset luennot opetuksessa

Kokoontumisrajoitusten jatkuessa tai pandemian uudelleen voimistuessa joudumme miettimään erilaisia keinoja etäopetuksen rikastamiseksi. Voisiko elinkeinoelämän edustaja osallistua mahdollisen etäopetuksen myötä virtuaalisille luennoille? Voimmeko saada asiantuntijoita mukaan opiskelijoiden kanssa käytäviin keskusteluihin verkossa? Koen asiantuntijoiden tuomia ajatuksia hyvin tärkeänä osana meidän insinöörikoulutusta. Verkossa tapahtuva opetus voidaan järjestää myös teemakohtaisesti, jonka avulla voidaan rajata opettava asia hieman kapeammaksi. Opiskelijoilla säilyisivät myös mahdollisuudet esittää kysymyksiä aiheesta. Mikäli aiheesta syntyisi syvällisempiä keskusteluita olisi asiantuntijan läsnäolo pelkästään hyväksi. Mahdolliset videot tai muu luentoaineisto kurssilla olisi tukemassa opetusta.

Tehtävänannot paikalliselta elinkeinoelämältä

Voimmeko haastaa paikallisen elinkeinoelämän tarjoamaan oppilaitoksille rajattuun aiheeseen liittyviä tehtäviä? Voimmeko suorittaa esimerkiksi pienryhmätyöskentelyn avulla pieniä tehtävänantoja vaikkapa rakennustyömaille? Mikäli yksittäisiä ryhmiä muodostuu paljon ja työmaita on eri ilmansuunnissa ei opettajalla ole mahdollisuutta osallistua kaikkien ryhmien työmaakäynnille.

Työmaalle suunnattu tehtävänanto edellyttää hyvin usein myös opiskelijoiden perehdyttämistä ennen työmaalle pääsyä. Mahdollinen tehtävänanto saisi olla sellainen mikä parantaa opiskelijan valmiuksia työelämään siirtymisessä. Kaikki tehtävät eivät välttämättä ole sellaisia mistä olisi suoranaista hyötyä työn tilaajalle sillä hetkellä. Työelämälähtöisten tehtävien avulla voidaan kuitenkin vahvistaa opiskelijan tietoja ja taitoja. Tehtävien avulla voidaan myös tuoda esiin sellaisia haasteita mitä on vaikea kuvailla tavanomaisen opetuksen avulla.

Yhteistyötä oppilaitoksen ympäristössä

Tehtäväkohtaista yhteistyötä elinkeinoelämän kanssa voidaan harjoittaa myös oppilaitoksen lähiympäristössä. Yksi tällainen vaihtoehto voisi olla mittaustekniikan harjoitus rakennustekniikan opetuksessa. Elinkeinoelämän edustaja toisi mukanaan esimerkiksi robottitäkymetrin. Robottitäkymetriä käytettäisiin mittaustekniikan harjoitukseen, joka suoritettaisiin oppilaitoksen kampuksella. Elinkeinoelämän edustajalla olisi mahdollisuus tuoda esille mittalaitteen erityisiä ominaisuuksia ja soveltamisen mahdollisuuksia käytännössä. Harjoituksen myötä opiskelijoilla säilyisi mahdollisuus tutustua rakennusalalla käytössä olevaan kehittyneempään mittauskalustoon. Pedagoginen vastuu opetussisällöstä olisi opettajalla.

Työelämäyhteistyötä voidaan ylläpitää myös kokousten kautta. Olemme kokoontuneet SeAMK rakennustekniikassa kerran vuodessa järjestettävään rakennusalan neuvottelukunnan kokoukseen. Neuvottelukunnan kokoukseen on kutsuttu rakennusalan edustajia eri yrityksistä. Kokouksessa olemme saaneet esitellä rakennusalan koulutusta sekä opetussisältöä. Olemme saaneet käydä myös arvokasta dialogia opetussisällön painopisteistä elinkeinoelämän edustajien kanssa.

Työelämäyhteistyötä kannattaa vaalia ja sen eteen kannattaa nähdä vaivaa. Alan sisällä tapahtuvan aidon vuorovaikutuksen avulla voimme tukea toinen toista ja tuoda esille sellaisia asioita mitä emme osaa huomioida omasta näkökulmasta. Koronarajoitusten johdosta emme ole kokoontuneet neuvottelukunnan kokoukseen tämän kevään aikana. Yhteistyötä on kuitenkin tarkoitus jatkaa rajoitusten sallimissa puitteissa myöhemmin.

Olli Isopahkala, SeAMK Rakennustekniikka.